

Bydgoszcz, 27 sierpnia 2014 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.11.2014.IZ

URZĄD GMINY w Sicienku Kancelaria Tel. 53-70-401 lub 53-70-401	
Data wpływu	03. 09. 2014
Ilość załączników	
L. dz.	Podpis

Pan
Jan Wach
Wójt Gminy Sicienko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.) w Urzędzie Gminy w Sicienku, ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienko w dniach od 07.07.2014r. do 15.07.2014r., przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym dotycząca realizacji świadczeń pielęgnacyjnych, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych stosownie do uregulowań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 poz. 1456) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2012r. poz. 1228 ze zm.), poprawności sporządzenia sprawozdania z funduszu alimentacyjnego zgodnie z urzędzeniami księgowymi za IV kwartał 2013r. przez:

- Pawła Klamkę – starszego inspektora w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego,
- Iwonę Zielińską – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

w zakresie:

1. przedmiot kontroli: prawidłowość przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, świadczeń z funduszu

alimentacyjnego, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, stosownie do uregulowań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, poprawność sporządzenia sprawozdania z funduszu alimentacyjnego.

2. okres objęty kontrolą: okres zasiłkowy 2012/2013 w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 2012/2013 – w zakresie świadczeń rodzinnych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z uchybieniami na podstawie ustaleń dokonanych w wyniku weryfikacji wybranych losowo akt 8 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie zasiłkowym 2012/2013 oraz, akt 10 świadczeniobiorców pobierających dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka, akt 8 wierzycielek pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W wyniku analizy materiału źródłowego zespół kontrolny ustalił:

- kompletność i ważność upoważnień i pełnomocnictw dla pracowników Referatu Kadr i Płac oraz Świadczeń Rodzinnych w Urzędzie Gminy w Sicienku do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbierania od niego oświadczeń majątkowych, a także wydawania decyzji administracyjnych,

(Akta kontroli, str. 81-84, 86)

- kompletność i ważność upoważnień dla pracowników Referatu Kadr i Płac oraz Świadczeń Rodzinnych w Urzędzie Gminy w Sicienku do przetwarzania danych osobowych, a także do prowadzenia oraz wydawania decyzji administracyjnych wynikających z realizacji ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,

(Akta kontroli, str. 61-80)

- kompletność składanych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie w wymogami rozporządzenia z dnia 7 lipca 2010r. w sprawie

sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2010r. nr 123 poz.836) oraz ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2012r. poz. 1228 z późn.zm.)

- prawidłowość podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych polegających na przekazywaniu komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego, zobowiązaniu bezrobotnego dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, przekazaniu do Powiatowego Urzędu Pracy informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego lub o utracie statusu dłużnika alimentacyjnego, złożeniu wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. 1997r. Nr 88 poz. 553 z późn.zm.),

- poprawność dokumentowania działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych, a także wydawania decyzji administracyjnych w sprawach uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- kompletność składanych wniosków o ustalenie prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz świadczeń pielęgnacyjnych zgodnie z wymogami rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013r., poz. 3),

- poprawność oraz terminowość sporządzenia sprawozdania z funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2013r. Ze sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy uprawnionym do alimentów za okres I – IX 2013r. oraz I – XII 2013r. oraz obrotów na klasyfikacji wydatków (rozdz. 852, dział 85212, § 3110) wynika, że organ właściwy od początku roku do 30 września 2013r. wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 328.187 zł oraz od początku roku do 31.12.2014 kwotę 433.262 zł., zatem w IV kwartale 2013r. na świadczenia z FA wydatkował kwotę 105.075 zł (433.262 zł – 328.187 zł), z tego kwotę:

- 31.875,00 zł w miesiącu październiku wg poniższych list wypłat:

Nr listy płac	data	kwota
000126/2013	25.10.2013r.	20.125,00
000127/2013	28.10.2013r.	11.750,00

- 38.525,00 zł w miesiącu listopadzie wg poniższych list wypłat:

Nr listy płac	data	kwota
000144/2014	27.11.2013r.	24.425,00
000143/2013	28.11.2013r.	14.100,00

-34.675,00 zł w miesiącu grudniu wg poniższych list wypłat:

Nr listy płac	data	kwota
000159/2013	19.12.2013r.	22.575,00
000158/2013	20.12.2013r.	12.100,00

(Akta kontroli, str. 165-187)

Ustalono, że w IV kwartale 2013r. dłużnicy alimentacyjni zwrócili z tytułu wypłaconych świadczeń kwotę 12.638,53 zł (§ 0980 *Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego*).

(Akta kontroli, str. 157-164)

Koszty obsługi

Z otrzymanej z budżetu państwa dotacji w rozdziale 85212 – *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* w kwocie 620.398,00 zł na koszty obsługi w IV kw. 2013r. wydatkowano kwotę 3.185,15 zł, którą m.in. sfinansowano wynagrodzenie związane z obsługą wypłaty świadczeń z FA, wynagrodzenie w związku z podejmowanymi działaniami wobec dłużników alimentacyjnych, zakup materiałów oraz usług.

Wskazane w sprawozdaniu koszty obsługi pokryte z dotacji budżetu państwa są zgodne z kontem 4 – (koszty z dotacji).

(Akta kontroli, str. 155-156)

Należności z tytułu wypłaconych świadczeń z FA

Ustalono, że w IV kw. 2013r. ww. należności wzrosły w stosunku do III kw. 2013r. o 93.079 zł i wyniosły na koniec 2013r. kwotę 1.518.754 zł (konto 221).

Z informacji uzyskanych od Pani Jadwigi Jarosz – Kierownika Referatu Świadczeń Rodzinnych wynika, iż „...*stan należności z tytułu pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego został wygenerowany z systemu Sygnity i obejmuje wszystko, co zostało wypłacone z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2008r. pomniejszone o zwroty, wygaszenia (zgony dłużników alimentacyjnych), kwoty odzyskane oraz umorzone...*”.

(Akta kontroli, str. 189)

- Prawdliwość przyznawania i wypłaty dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka w okresie zasiłkowym 2012/2013;

W badanym okresie zespół kontrolny dokonał weryfikacji 10 losowo wybranych akt osób pobierających dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka. W badanej próbie 7 świadczeniobiorcom dodatek przysługiwał z tytułu śmierci drugiego rodzica dziecka. Z kolei trzech wnioskodawców pobierało w/w dodatek w sytuacji gdy ojciec dziecka jest nieznan. Zespół kontrolny badając powyższy materiał źródłowy nie stwierdził uchybień i nieprawidłowości w tym zakresie.

- Prawdliwość przyznawania i wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego w okresie zasiłkowym 2012/2013;

Postępowanie w zakresie przyznawania prawa do świadczeń pielęgnacyjnych w badanym okresie było zgodne z obowiązującą ustawą oraz aktami wykonawczymi. Z losowo wybranych akt wnioskodawców cztery świadczenia były przyznane na dzieci, natomiast pozostałe 4 świadczenia na osoby dorosłe.

Wójt Gminy Sicienko jako organ właściwy wydał, w opisanych wyżej przypadkach, decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad osobą niepełnosprawną legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W toku postępowania organ właściwy przyznawał uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie oświadczenia składanego pod odpowiedzialnością karną, potwierdzającego, że osoby, które złożyły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, sprawują nad nimi opiekę, co jest zgodne z art. 23 ust. 5a i ust. 5c ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy w okresie objętym kontrolą celem ustalenia czy opieka jest faktycznie sprawowana nie korzystał z uprawnień wynikających z art. 23 ust. 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych. Z przedłożonych kontrolującym wyjaśnień wynika, że: „...zgodnie bowiem z art. 23 ust. 4aa w/w ustawy, jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące okoliczności, o których mowa w art. 17, organ właściwy może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W kontrolowanych przypadkach osoby nad którymi sprawowana jest opieka, złożyły pisemne oświadczenia pod odpowiedzialnością karną, potwierdzając, że osoby, które złożyły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, sprawują nad nimi opiekę. Organ właściwy występuje o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego tylko w przypadku wątpliwości, co do sprawowania opieki. W badanych przypadkach organ nie miał żadnych wątpliwości związanych ze sprawowaną opieką. W związku z powyższym nie było potrzeby występować o przeprowadzenie wywiadu zgodnie z art. 23 ust. 4aa. Ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(Akta kontroli, str. 209-211)

- merytoryczną poprawność przyznawania uprawnień do wnioskowanych świadczeń pielęgnacyjnych, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- poprawność wystawiania tytułów wykonawczych dla dłużników alimentacyjnych. Z wyjaśnień przedstawionych przez Panią Kierownik Referatu Kadr i Płac oraz Świadczeń Rodzinnych w Sicienku dotyczących wystawiania tytułów wykonawczych dla dłużników alimentacyjnych wynika, iż „...Wójt jako organ na podstawie których jest uprawniony do egzekwowania zasądzonych alimentów na dzieci wystawia tytuły wykonawcze dłużników alimentacyjnych...” co jest zgodne z zapisami art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(Akta kontroli, str. 189)

- terminowość wydawania decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- prawidłowość i terminowość dokonywania wypłat świadczeń rodzinnych, a także świadczeń z funduszu alimentacyjnego - na podstawie przedstawionych list wypłat,
- prawidłowość postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania prawa do świadczeń pielęgnacyjnych, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka jak i przyznawania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- w jednym przypadku w badanej próbie 8 akt dotyczących wierzycielek pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego zespół kontrolujący stwierdził brak wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu w sprawie zmiany wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów na rzecz małoletnich dzieci co jest niezgodne z art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2013 r. poz. 267 z późn.zm.). Decyzją administracyjną znak: KPŚR.8320.34.2012 z dnia 05.07.2013r. organ zmienił decyzję przyznającą stronie świadczenie z funduszu alimentacyjnego na dzieci od dnia 01.06.2013r. do 30.09.2013r. Zgodnie z Wypisem Protokołu Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 23 maja 2013r. zwiększono kwotę alimentów do wysokości 450 zł miesięcznie na dziecko na okres od 01.06.2013r. do 30.09.2013r.

W związku z powyższym zespół kontrolerów poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, iż „...należy mieć na uwadze, że postępowanie administracyjne wszczyna się z urzędu przez podjęcie pierwszej czynności w sprawie przez organ administracji publicznej, który według swej oceny jest właściwy do jej załatwienia w drodze decyzji administracyjnej. Kodeks postępowania administracyjnego nie określa daty wszczęcia postępowania z urzędu. W doktrynie i orzecznictwie sądowym przyjęto, że jest to data podjęcia przez organ pierwszej czynności w sprawie. W postanowieniu NSA w Warszawie z dnia 4 marca 1981r. SA 654/81, ONSA 1981, nr 1, poz. 15 stwierdzono, że „wobec faktu, że kodeks postępowania administracyjnego nie rozstrzyga sposobu ustalenia daty wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu, za datę taką można uznać dzień pierwszej czynności urzędowej dokonanej w sprawie, której postępowanie

dotyczy, przez organ do tego uprawniony, działający w granicach przysługujących mu kompetencji, pod warunkiem, że o czynności tej powiadomiono stronę. Natomiast w orzeczeniu NS, SA 152/81, GP 1982, nr 1, przyjęto, że „ustalając datę wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu bierze się pod uwagę pierwszą czynność dokonaną przez organ administracji państwowej na zewnątrz w stosunku do strony”. W świetle powyższego nie można zgodzić się z zarzutem, że w sprawie nie zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Postępowanie administracyjne zostało wszczęte o czym może świadczyć fakt wydania decyzji w sprawie.

Natomiast czym innym jest czynność pisemnego zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania, o czym stanowi art. 61§4 k.p.a. Pracownik bezpośrednio nadzorujący sprawę nie zawiadomił, w formie pisemnej, stron o wszczęciu postępowania administracyjnego zgodnie z art. 61§4 Kodeksu Postępowania Administracyjnego albowiem uznał zawiadomienie Komornika jako wystarczający dokument do wydania decyzji zmieniającej wysokość wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez konieczności pisemnego zawiadamiania o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie stron postępowania. Uznał bowiem, że zawiadomienie komornika o zmianie wysokości alimentów, które również otrzymują strony postępowania, było wystarczającą podstawą do podjęcia czynności w sprawie i jako takie stanowiło zawiadomienie stron o wszczęciu postępowania. Również z treści wypisu z protokołu z rozprawy wynika, iż na rozprawie stawili się matka małoletnich oraz pozwany osobiście. Pracownik uznał, iż strony były świadome, że skutkiem wyroku zwiększającego wysokość alimentów będzie wszczęcie przez organ postępowania i wydanie decyzji zwiększającej przedmiotowe świadczenie wypłacane z funduszu alimentacyjnego. Należy mieć bowiem na uwadze, że w myśl wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 marca 2013r. (sygn. akt: I OSK 2601/12, Lex nr 1436995), „nie jest istotna forma powiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego, lecz fakt, czy strony zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania administracyjnego w określonej sprawie, a więc to, czy powzięły wiadomość o wszczęciu postępowania administracyjnego. Uzyskanie przez stronę informacji o wszczęciu postępowania administracyjnego w określonej sprawie umożliwia stronie podjęcie stosownych działań w danej sprawie i pozwala na zadbanie o należyta ochronę własnych interesów prawnych.” W ocenie organu brak pisemnego zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania w sprawie nie wpłynął negatywnie na zapewnienie im czynnego udziału w postępowaniu. Może świadczyć o tym fakt, że wydana w sprawie decyzja zwiększająca świadczenie wypłacane z funduszu alimentacyjnego, którą otrzymały obie strony, nie została

zaskarżona. Zatem strony się z nią zgodziły. Natomiast brak samego pisemnego zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie na podstawie art.61§4 k.p.a. nie może mieć wpływu na prawidłowość prowadzonego postępowania w sprawie... ”.

(Akta kontroli str. 192-194)

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek oraz na podstawie art. 10 ww. ustawy organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Za wskazane uchybienie odpowiedzialność ponosi osoba upoważniona przez Wójta Gminy Sicienko do wydawania i podpisywania decyzji administracyjnych kierownik Referatu Kadr i Płac oraz Świadczeń Rodzinnych Pani Jadwiga Jarosz, a także Pani Magdalena Twardziak – inspektor ds. płac, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności do:

- prowadzenia właściwego postępowania administracyjnego, umożliwiającego stronie czynny udział w każdym stadium postępowania poprzez wszczynanie postępowań zgodnie art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) w sytuacji zmiany wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

Zbigniew Ostrowski
Wicewojewoda